

CAVİT ORHAN TÜTENGİL'İN ARDINDAN

Prof. Dr. Âmiran KURTKAN

Sosyoloji Konferanslarının 18. Kitabının acı kaderi Tütengil Hocamızın hâtırasına ayrılması oldu. Cavit Orhan Tütengil, her yıl Sosyoloji Konferansları'nın metinlerini titizlikle biraraya getirir, matbuâ işlerini takip eder, konferansların kitap haline gelmesinde kıymetli emeğini harcar ve katkıda bulunurdu. Sosyoloji Kürsüsü'nün mensupları olarak bizler, bu yıl aynı işleri onun mânevi varlığını hoşnut edebilecek bir titizlikle yapabildik mi, bilmiyorum. Ne var ki, konferans kitabına yazıları ile iştirak etmeleri hususunda bütün meslekdaşlarımızı ve Tütengil'i sevenleri seferber ederek kitabın muhtevâsının iyi olabilmesi ve onun aziz hatırasına lâıyk bir şekilde çıkabilmesi için elimizden geleni yaptık. Bu konuda bize yardımcı olarak kıymetli yazılarını gönderenlerin ve çeşitli safhalarda kitabın tamamlanmasına katkısı olanların hepsine teşekkürü borç bilirim. Bu arada bibliyografyanın yapılması işini üstlenmeyi bizzat teklif eden ve başaran sayın Sami N. Özerdim ile Perran Özen'e, sayın İbrahim Cılga'ya ve tereddüt edilen hususları tamamlayan sayın Şükriye Tütengil'e özellikle teşekkür etmek isterim.

Bu konferans kitabını hâtırasına tahsis ettiğimiz değerli hocamızın kaybı, sadece İktisat Fakültesi ve onun Sosyoloji Kürsüsü için söz konusu etmekle önemi belirtilebilecek bir kayıp değildir. Aslında, hangi sebepten ileri gelirse gelsin, hem ilim adamlarımızı öldürmeye kadar varan cür'etin ilmi varlığımızı hırpalaması, hem de, insanları öldürmekle, düşüncelerin de yok edilebileceği hususunda mevcut hatalı zannın maalesef bazı zihinleri istilâ etmiş olması, Türkiye'nin bu olayda su yüzüne çıkan iki büyük kayıptır.

Cavit Orhan Tütengil, her türlü düşünceye medenî bir şekilde müsamaha gösterebilen bir ilim adamıydı. Bu sebeple, Sosyo-

loji Konferansları'na gönderilen yazıların hiç birine lisan ve fikir yönünden müdahale etmez, yazarları serbest bırakırdı. Biz de, bundan sonraki konferans neşriyatımızda aynı anlayışı devam ettirmeye kararlıyız. Nitekim, bu kitapta toplanan yazıların hepsi, lisan özelliği bakımından konferansçıların şahsî temayüllerini aksettirmektedir. Konu itibarile de konferansçılar serbest bırakılmışlardır. Buna rağmen, basılmak üzere konferanslar elimizde toplandığı zaman, onlardan bir kısmının konusunun, sanki aramızda bir anlaşma varmış gibi, konferansçılarımız tarafından, büyük adamlar doktrini etrafındaki sosyolojik görüşlere ve seçkin beyinlerin kaybı konusuna yöneltildiği görülmüştür. Bunun, tesadüfi bir sonuç olmadığına, fakat seçkin bir üyesini kaybeden Türk Sosyoloji âleminin bu büyük kayıp olayına karşı tepkisinin büyüklüğünden ileri gelen bir netice olduğuna inanıyorum.

Tütengil'in kadirbilir ailesine, değerli dostlarına ve Türk İlim çevrelerine sabırlar diler, kitabın, sosyolojik çalışma yapanlar için, hocamızın aziz hâtırasını dâimâ tazeleyen, iyi bir kaynak olmasını temenni ederim.